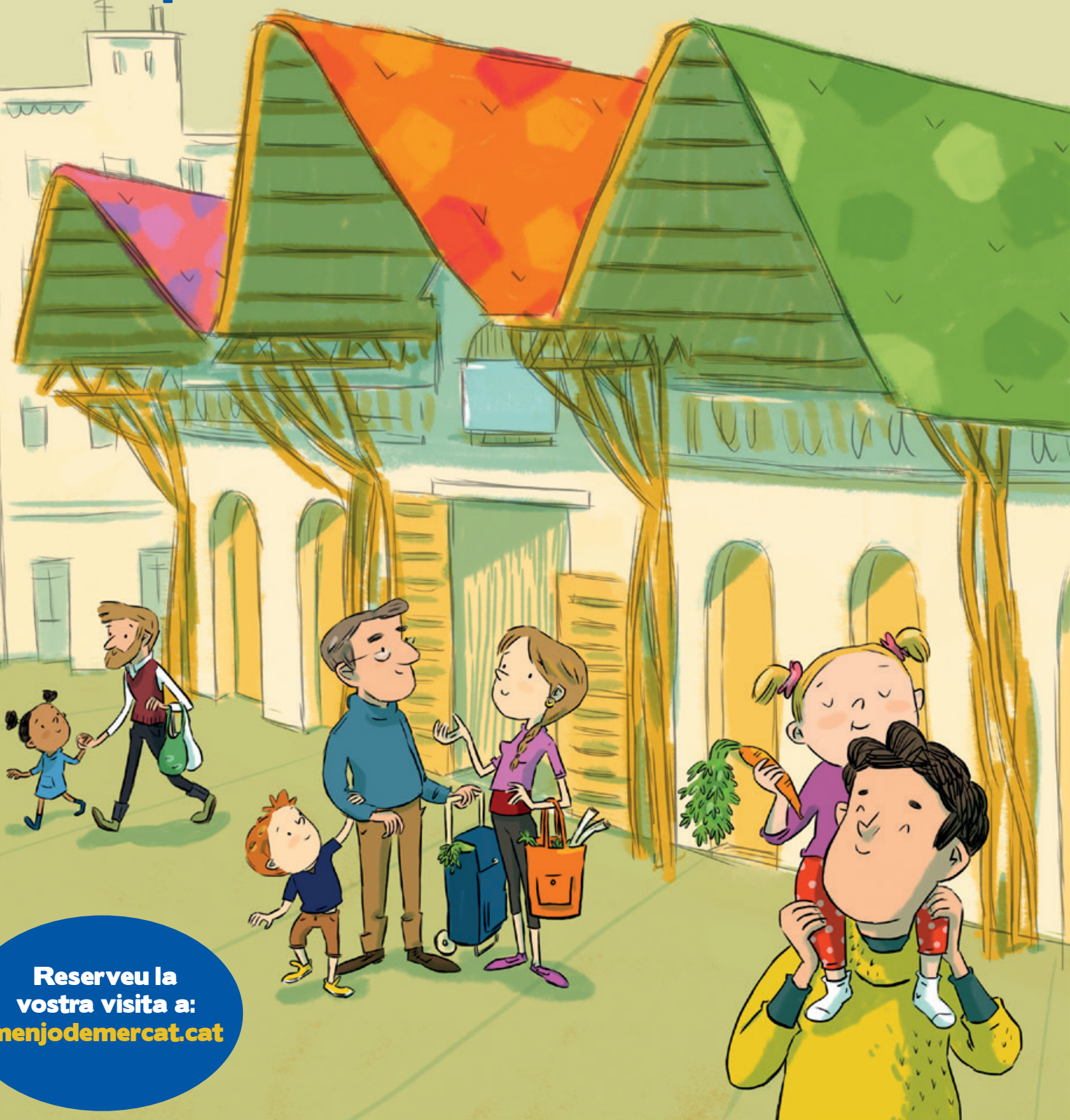

MENGEM SA MENGEM DE MERCAT

EDUCACIÓ INFANTIL
P4 i P5.

Guia d'orientacions
didàctiques.

Reserveu la
vostra visita a:
menjodemercat.cat

Ajuntament de
Barcelona

 Mercats de Barcelona

Presentació de la proposta

MENGEM SA MENGEM DE MERCAT

és una activitat educativa amb la qual els mercats municipals de Barcelona, conviden les escoles a transmetre als infants i joves els valors de comprar producte sa, fresc i de qualitat mentre descobreixen el mercat i allò que el caracteritza i el diferencia d'altres formes de comerç.

La proposta educativa s'adreça a l'educació infantil (P4 i P5), l'educació primària i a educació secundària obligatòria i organitza els continguts de manera seqüencial i acumulativa. Així, amb cada activitat es treballen continguts nous i es reforcen els anteriors.

L'activitat té una finalitat doble: d'una banda, facilitar una dinàmica educativa que permeti als alumnes tenir una experiència directa sobre que és el mercat a través d'una visita a les seves instal·lacions. D'altra banda, animar tots els participants del programa educatiu de mercats a explicar les seves experiències i impressions sobre la visita a través de l'elaboració d'un reportatge que es pot compartir en els mitjans de difusió de l'escola o bé enviar-lo a l'Oficina Tècnica del Programa Educatiu, perquè es publiqui al web www.menjodemercat.cat. D'aquesta manera, el vostre treball el podran consultar les famílies, els companys d'escola i les vostres amistats per conèixer el mercat i els seus productes.

Aquesta guia té l'objectiu de compartir amb els docents tots els aspectes que s'han considerat en el disseny de la proposta per facilitar-ne l'aplicació a l'aula.

Els continguts i les activitats s'han descrit tenint en compte un grup estàndard. Entenem que cada alumne i cada aula tenen unes característiques determinades, per la qual cosa caldrà ajustar la proposta a cada context.

D'altra banda, el mercat permet treballar un ampli ventall de continguts. En aquest projecte no s'han previst tots, però us encoratgem a aprofitar-ne les possibilitats i a fer-lo créixer tant com cregueu necessari. En aquest sentit, al final d'aquesta guia es fa esment de diverses temàtiques que poden complementar i ampliar el treball a l'aula.

Per participar en l'activitat

Per participar en l'activitat es pot trobar tota la informació al web:
www.menjodemercat.cat

o contactar amb la nostra oficina tècnica a:
programaeducatiu@menjodemercat.cat

Aquesta visita és autoguiada, però cal inscriure-s'hi per veure la disponibilitat del mercat escollit.

CURS

ACTIVITAT

CONTINGUT

**P4 P5
Infantil**

**EL MISTERIÓS SECRET DELS
MERCATS DE BARCELONA**

Els principals grups alimentaris i el mercat com a espai de relació social i convivència.

**1r 2n 3r
Primària**

**INVESTIGUEM LA LLISTA
DE LA COMPRA**

Els trets diferencials dels productes de mercat: productes frescos, variats i de qualitat.

**4t 5è 6è
Primària**

MENÚ DE MERCAT

El mercat com a opció de consum: productes frescos, variats i de qualitat vinculats amb el concepte de comerç de proximitat.

**1r CICLE
ESO**

**AL MERCAT
PER MENJAR
COM CAL**

Comerç de proximitat i relació entre els productes del mercat (frescos, variats i de qualitat) i la dieta saludable.

**2n CICLE
ESO**

**UNA COMPRA
AMB MOLT VALOR**

El mercat com a opció de consum que aporta un seguit de valors afegits a la compra

- Productes variats, frescos i de temporada.
- Dieta saludable i cultura alimentària.
- Consum sostenible i ecològic i activació econòmica del territori.
- Comerç de proximitat, tracte personalitzat i activació social del territori.

El misteriós secret dels mercats de Barcelona

La finalitat de l'activitat per a P4 i P5 és visitar el mercat més proper per reconèixer els principals productes i grups alimentaris que s'hi poden trobar i també per practicar les habilitats de relació i convivència bàsiques.

Abans de la visita al mercat, es proposa que les escoles treballin el conte que els farem arribar a l'aula i després de la visita reflexionin sobre què els agradaria menjar del que han vist al mercat i ho treballin en un exercici de joc simbòlic.

Objectius:

- Identificar els principals aliments que es consumeixen cada dia, a partir de la lectura i escolta d'un relat, per descobrir quins es poden adquirir als mercats.
- Reconèixer les diferents parades on es troben els aliments que es consumeixen de manera quotidiana, a partir de la visita al mercat, amb la finalitat d'identificar la funció d'aquest espai en el seu entorn.
- Relacionar-se amb les persones del seu entorn de manera respectuosa, a partir del diàleg amb els botiguers de les parades, per tal d'exercitar les seves habilitats socials i comunicatives.
- Comportar-se de manera responsable i segura en les sortides fora de l'escola, seguint les normes establertes, per desenvolupar de forma progressiva la seva autonomia.

Contribució de l'activitat a les capacitats

A través de les activitats següents es podran treballar aspectes diferents que ajudaran a desenvolupar diverses capacitats:

- Observar i explorar l'entorn immediat, natural i físic, amb una actitud de curiositat i respecte i participar, gradualment, en les activitats socials i culturals.
- Pensar, crear, elaborar explicacions i iniciar-se en les habilitats matemàtiques bàsiques.
- Progressar en la comunicació i expressió ajustada als diferents contextos i situacions de comunicació habituals per mitjà de diversos llenguatges.
- Mostrar iniciativa per afrontar situacions de la vida quotidiana, identificar-ne els perills i aprendre a actuar-hi en conseqüència.
- Adquirir progressivament hàbits bàsics d'autonomia en accions quotidianes, per actuar amb seguretat i eficàcia. Conviure en la diversitat, avançant en la relació amb els altres i en la resolució pacífica de conflictes.
- Conviure en la diversitat per avançar en la relació amb els altres i en la resolució pacífica de conflictes.
- Comportar-se d'acord amb unes pautes de convivència que el portin cap a una autonomia personal, cap a la col·laboració amb el grup i cap a la integració social.

Es planteja, per tant, una proposta de caire globalitzador, partint de l'eix transversal del mercat i el coneixement dels aliments quotidians.

Estructura de l'activitat

L'activitat presenta tres moments diferents: treball inicial i de planificació a l'aula, visita al mercat i activitat de síntesi i comunicació.

Per dur a terme aquestes activitats disposareu del conte *El misteriós secret dels mercats de Barcelona*. Us en lliuraran un exemplar per alumne un cop feta la inscripció.

El misteriós secret dels mercats de Barcelona

Treball inicial i planificació a l'aula

Activitat de motivació i contextualització:

1. Lectura del conte *El misteriós secret dels mercats de Barcelona*.

Activitat d'informació:

2. Preparem la visita al mercat.

Visita al mercat

3. Cerquem els aliments perduts.

4. Dibuixem altres aliments.

Activitat de síntesi i ampliació

5. Què ens agradaria menjar?

6. Fem de botiguers i botigueres?

7. Preparem un berenar.*

* Activitat complementària

Les possibilitats didàctiques i els continguts relacionats amb el mercat són molt amplis i molt enriquidors, però per delimitar la proposta s'ha optat per cinc dinàmiques concretes. D'altra banda, tenint en compte que el temps de dedicació al projecte pot ser diferent en cada cas, s'han identificat dos tipus d'activitats:

- **Activitats bàsiques** de la proposta marcades en **BLAU**
- **Activitats d'aprofundiment**, ampliació o suport destacades en color **VERD**

Tot seguit es detalla el contingut i la metodologia de cadascuna.

Treball inicial i de planificació a l'aula

1. LECTURA DEL CONTE 'EL MISTERIÓS SECRET DELS MERCATS DE BARCELONA'

(Recurs didàctic al material de l'alumne)

Aquesta primera activitat s'ha plantejat amb la intenció de motivar i contextualitzar la visita que faran al mercat, així com explorar els coneixements previs dels alumnes en relació als mercats.

La seqüència que segueix aquesta activitat és la següent:

- **Conversa sobre el mercat** i preguntes sobre els seus coneixements previs.
- **Realització de la lectura** del conte on apareixeran alguns aliments que l'alumne haurà de reconèixer. Amb aquest recurs es vol vincular els alumnes amb el mercat i la vida que hi transcorre. La lectura la pot realitzar una primera vegada en veu alta la persona docent i la segona vegada la poden explicar amb les seves paraules els alumnes mentre van seguint les il·lustracions.
- Tancament **recordant els aliments que hem de buscar al mercat.**

A continuació detallem el contingut del conte:

Els mercats de Barcelona són plens de gent i de vida. Cada dia hi van moltes persones a comprar el que necessiten per menjar. A més, aprofiten per trobar-se amb els botiguers i botigueres i xerrar de tot una mica.

Però durant la nit, tot canvia. Ningú s'imagina què hi passa quan s'apaguen els llums!

De nit, quan totes les persones ja han marxat i s'han tancat totes les parades, comença una nova vida. Els aliments i els altres productes del mercat, es troben per parlar de com ha anat el dia, estirar les cames, escalar per les reixes, gronxar-se per les baranes, jugar a fet i amagar... Penseu que porten moltes hores quiets i fent bona cara perquè la gent els compri!

Després d'estar tota la nit jugant i fent amics, quan s'acosta el matí i l'hora d'obrir de nou el mercat, els aliments tornen a les seves parades.

I així, els botiguers troben que tot està igual que quan van marxar el dia anterior i poden tornar a vendre els seus productes. Però un matí, quan van pujar les persianes, els botiguers es van adonar que no hi eren tots els seus productes. Faltaven les pomes, les hamburgueses, els formatges i les gambes.

Els van estar buscant tot el dia, preguntant a tots els seus companys, però no els van poder trobar. On podien ser?

Finalment, els botiguers van arribar a la conclusió que només els visitants més observadors podrien trobar-los. Per això, ara necessiten que els nens i nenes, que són els millors observadors del món, parin molta atenció i els ajudin a buscar on són les pomes, les hamburgueses, els formatges i les gambes. Els ajudeu?

Lloc: a l'aula

Temps: 30-35 min

Materials: conte *El misteriós secret dels mercats de Barcelona*.

Altres: aquesta activitat es pot adaptar segons les característiques de la classe (coneixements previs, nivell de lecto-escriptura, experiències prèvies relacionades amb l'alimentació, etcètera).

Treball inicial i de planificació a l'aula

2. PREPAREM LA VISITA AL MERCAT

- Activitat de motivació i planificació de la visita al mercat. En primer lloc s'aclarirà quin serà el mercat que es visitarà i es farà un breu debat sobre si el coneixen o hi han estat alguna vegada. Recordeu que, quan us hagueu decidit, caldrà **concertar un dia de visita** amb l'Oficina del Programa Educatiu a través del web www.menjodemercat.cat
- És important **preparar els alumnes per a la visita**: cal explicar molt clarament que quan **vagin al mercat hauran de portar el conte i allà buscar els aliments perduts: formatge, gamba, poma i hamburguesa. També necessitaran un llapis** per omplir les pàgines corresponents del conte. Per tant, s'hauran de fixar en quina botiga es troben els diferents aliments i també quins altres aliments hi ha.
- A més, s'explicarà quines són les normes de comportament al mercat: no separar-se del grup, no fer massa soroll, no molestar els clients i botiguers, fer cas al mestre, etc.
- **Implicar les famílies d'alguna manera en la visita**. Per fer-ho, es pot demanar als alumnes que parlin a casa del que han de fer al mercat, que demanin consell per trobar els aliments perduts o que els recomanin alguns aliments curiosos per cercar una vegada allà. L'objectiu és **crear expectatives als alumnes i buscar la complicitat de pares i mares de cara a la visita**.

Visita al mercat

BENVINGUDA

En arribar al lloc de la visita, **un representant del mercat ens donarà la benvinguda** i ens aportarà algunes informacions sobre el millor itinerari que podem seguir. En acabat, **ens convidarà a descobrir les diverses parades on es troben els aliments perduts**.

Seguidament, es recomana recordar les normes de convivència bàsiques (no es pot córrer, ni fer massa soroll, cal respectar els clients i botiguers i no separar-se del grup...). És important que els infants siguin conscients que són en un lloc públic i que la seva presència ha d'interferir el mínim possible en l'activitat dels clients i comerciants.

Un cop fet això, **cal distribuir la classe** per fer la visita. Es recomana fer-ho **en dos grups** per diversos motius:

- Es podrà fer la visita de manera més tranquil·la i organitzada.
- Tots els membres del grup poden observar millor les parades.
- En el moment posterior a la visita es podran enriquir les informacions amb diferents experiències i punts de vista.

Al final d'aquesta guia trobareu una proposta d'identificadors que podeu imprimir, si voleu fer-los servir. Així, tant els venedors com els clients us podran reconèixer com a escolars que esteu fent una visita al mercat.

Visita al mercat

3. CERQUEM ELS ALIMENTS PERDUTS

(Recurs didàctic al material de l'alumne)

Un cop preparats, els alumnes hauran de seguir l'itinerari de visita recomanat i observar amb detall on es troben **el formatge, la gamba, la poma i l'hamburguesa**.

A mesura que els trobin, hauran d'omplir la pàgina del conte amb fletxes que els relacionin amb la seva botiga corresponent.

Per superar el repte, se'ls animarà a parlar amb els botiguers perquè els ajudin a trobar els aliments perduts. També poden preguntar-los com es diuen les botigues i, en funció del seu nivell de lectoescriptura, mirar d'escriure la paraula sota el dibuix corresponent que apareix al conte.

Lloc: al mercat

Temps: 30-40 min

Materials: conte *El misteriós secret dels mercats de Barcelona*.

Altres: aquesta activitat es pot complementar o enriquir en funció del nivell de lectoescriptura de l'alumnat.

Visita al mercat

4. DIBUIXEM ALTRES ALIMENTS

(Recurs didàctic al material de l'alumne)

Una vegada s'han identificat les botigues on es troben els aliments perduts, **es proposarà als alumnes que dibuixin altres aliments** que vagin trobant. Poden dibuixar un o dos aliments per alumne en cada botiga i després acolorir-los a l'aula.

És interessant la idea d'ajudar els aliments a buscar referents per no tornar-se a perdre, i fixar-se en elements que es troben a la seva botiga, igual que ells han de fer en la seva vida quotidiana per sentir-se més segurs i cada vegada amb més autonomia.

Lloc: a l'aula

Temps: 15-20 min

Materials: conte *El misteriós secret dels mercats de Barcelona*.

Altres: aquesta activitat es pot organitzar de manera que els alumnes no repeteixin aliments.

Activitat de síntesi i ampliació

5. QUÈ ENS AGRADARIA MENJAR?

(Recurs didàctic al material de l'alumne)

Després de la visita al mercat, es proposa als alumnes que recordin altres aliments que han vist durant l'itinerari i els dibuixin al seu conte. També poden aprofitar per acolorir els dibuixos que han fet durant la visita.

Es pot fer un repàs amb tot el que dibuixin i parar atenció als diferents grups d'aliments que surtin. De quantes botigues diferents els han triat?

Lloc: a l'aula

Temps: 15-20 min

Materials: conte *El misteriós secret dels mercats de Barcelona*.

Altres: aquesta activitat es pot complementar amb un treball sobre una dieta equilibrada.

Activitat de síntesi i ampliació

6. FEM DE BOTIGUERS I BOTIGUERES

(Recurs didàctic al material de l'alumne)

Després de posar en comú els diferents dibuixos dels aliments, es farà una llista entre tota la classe amb tot el que han identificat.

Després se'ls preguntarà si troben a faltar altres aliments i s'acabarà d'enriquir la llista.

A continuació, proposem als alumnes que uns juguin a fer de botiguers i botigueres i altres de clients. Per muntar les parades del mercat poden construir els aliments amb materials que es troben a l'aula com plastilina, legos, retalls de revista plastificats, paper mullat, etc.) i així reproduir els aliments de la llista que han elaborat entre tots i totes.

Amb tot el que construeixin podran representar les diferents parades i a partir d'aquí jugar a anar a comprar un berenar (o el que vulguin).

Lloc: a l'aula

Temps: 120 min

Materials: conte *El misteriós secret dels mercats de Barcelona*.

Altres: els alumnes poden intercanviar-se els papers de botiguers i clients, a partir del que han viscut a la visita i així entrenar-se en les capacitats comunicatives i socials que caldrà posar en joc.

Activitat de síntesi i ampliació

7. PREPAREM UN BERENAR?

(Recurs didàctic al material de l'alumne)

Després de muntar les parades i familiaritzar-se amb els diferents tipus d'aliments que podem menjar, es pot plantejar l'opció de preparar un berenar entre tots i menjar-lo a l'aula.

Per fer-ho podem fer una llista d'aliments que podrien formar-ne part: fruites, formatges, pa, embotits, fruita seca, etc. A partir dels aliments que surtin, podem repartir-los entre els infants per portar-los el proper dia, o bé demanar al menjador de l'escola que ens ho preparin.

És interessant reflexionar sobre els hàbits alimentaris i destacar la importància de menjar diferents tipus d'aliments.

Lloc: a l'aula

Temps: 60 min

Materials: diferents aliments que hagin vist al mercat i tinguin a casa.

Altres: aquesta activitat requereix la col·laboració de les famílies.

*
Activitat
complementària

Identificadors per a la visita

Per anar a fer la visita al mercat es poden fer servir aquests identificadors, que informaran els comerciants i els clients que els alumnes estan participant en l'activitat educativa.

MENGEM SA MENGEM DE MERCAT

és una iniciativa que l'Institut Municipal de Mercats de Barcelona posa a disposició dels centres educatius.

Proposta educativa i desenvolupament de continguts

Marinva Joc i Educació

Disseny gràfic i maquetació

Óscar Cuenda
Studio270

Amb la col·laboració de

Institut Municipal d'Educació de Barcelona, l'Àrea de Comerç de la Diputació de Barcelona, l'Agència de Salut Pública de Barcelona i els mercats de la ciutat i la província.

.....
**MENGEM SA
MENGEM DE
MERCAT**
.....